

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/142/2007

ZAUFANIE DO POLITYKÓW NA POCZĄTKU WRZEŚNIA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, WRZESIEŃ 2007

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2006 roku

Koniec wakacji obfitował w wydarzenia, które radykalnie zmieniły sytuację na scenie politycznej. Po ujawnieniu tzw. afery gruntowej i przecieku dotyczącego akcji CBA w Ministerstwie Rolnictwa, pod znakiem zapytania stanęła możliwość dalszego funkcjonowania koalicji PiS–Samoobrona–LPR. Ostatecznie w połowie sierpnia Jarosław Kaczyński ogłosił koniec koalicji rządowej, usunął koalicyjnych ministrów, tworząc *de facto* mniejszościowy rząd PiS. Przez cały ten okres trwały spory i walka na oświadczenia między Andrzejem Lepperem i zdymisjonowanym szefem MSWiA Januszem Kaczmakiem, z jednej strony, a ministrem sprawiedliwości Zbigniewem Ziobro z drugiej. Obaj politycy zarzucali ministrowi i kierowanej przez niego prokuraturze, a także CBA nadużywanie prawa, stosowanie nielegalnych działań oraz wykorzystywanie władzy do walki politycznej. Z kolei minister odrzucał te oskarżenia przypisując obu politykom niejasne powiązania z biznesem i udział w tzw. układzie – dotychczas rządzącym i wciąż mającym jego zdaniem wielkie wpływy w państwie. W Sejmie, który po wakacjach wznowił obrady, trwały proceduralne przepychanki i kłótnie dotyczące trybu jego samorozwiązania. Opozycyjna PO zapowiadała odwołanie niemal wszystkich ministrów w rządzie Jarosława Kaczyńskiego. Jednocześnie w parlamencie ujawniono tajne dotąd zeznania Janusza Kaczmarka dotyczące sposobu funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i służb specjalnych pod rządami PiS. Wkrótce po tym fakcie były szef MSWiA, były komendant główny policji oraz szef PZU zostali zatrzymani przez ABW pod zarzutem utrudniania śledztwa i składania fałszywych zeznań. Podczas transmitowanej w telewizji konferencji prasowej prokuratorzy zaprezentowali materiały potwierdzające ich zdaniem zarzut, że Janusz Kaczmarek składał fałszywe zeznania w sprawie akcji CBA w Ministerstwie Rolnictwa. Samorozwiązanie Sejmu i podjęcie decyzji o przeprowadzeniu przedterminowych wyborów w październiku miały miejsce już po realizacji naszego badania¹.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (208) zrealizowano w dniach 31 sierpnia – 4 września 2007 roku na liczącej 844 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

Tak jak w ubiegłych miesiącach, największym zaufaniem Polaków cieszy się minister zdrowia Zbigniew Religa. Ufa mu prawie dwie trzecie ankietowanych (62%), dokładnie tyle samo co w sierpniu. Kolejne miejsca wśród polityków najczęściej obdarzanych zaufaniem zajmują w tym miesiącu dwaj byli prezydenci: Aleksander Kwaśniewski (57% deklaracji zaufania) oraz Lech Wałęsa (50%). Nieco mniej niż połowa Polaków (47%) ufa liderowi PO Donaldowi Tuskowi. Dopiero na piątym miejscu wrześniowego rankingu zaufania do polityków, *ex aequo* z Hanną Gronkiewicz-Waltz, znalazł się Zbigniew Ziobro – należący dotychczas do najbardziej powszechnie darzonych zaufaniem społecznym i jeszcze w ubiegłym miesiącu niewiele ustępujący popularnością obecnemu liderowi tej listy. Zaufanie do ministra sprawiedliwości oraz do prezydenta Warszawy deklaruje po 46% ankietowanych. Nieco mniej badanych (43%) ufa prezydentowi Lechowi Kaczyńskiemu. Na kolejnych miejscach, z trochę słabszym wynikiem, plasują się: szefowa resortu finansów Zyta Gilowska (40%), liderzy PSL i PO – Waldemar Pawlak i Jan Rokita (po 38% deklaracji zaufania) oraz premier Jarosław Kaczyński (37%). Zaufaniem około jednej trzeciej ankietowanych cieszą się Marek Borowski (35%), Bronisław Komorowski (33%), Wojciech Olejniczak (32%) oraz były premier Jan Olszewski (30%), którego po dwuletniej przerwie ponownie umieściliśmy na naszej liście.

Inna niż przed miesiącem jest też czołówka „negatywnego” rankingu polityków, czyli lista tych, którzy budzą wśród Polaków najwięcej negatywnych emocji. Zmianę tę spowodowało uwzględnienie w naszym wrześniowym sondażu Stanisława Łyżwińskiego, oskarżonego w tzw. seksaferze w Samoobronie. Właśnie ten były parlamentarzysta nieznacznie wyprzedził pod względem poziomu nieufności Romana Giertycha, który dotychczas zajmował na tej liście pierwsze miejsce. Nieufność w stosunku do Stanisława Łyżwińskiego deklaruje trzy czwarte badanych (75%), szefowi LPR zaś nie ufa 74% respondentów. Ponad dwie trzecie ankietowanych (67%) nie ma też zaufania do lidera Samoobrony Andrzeja Leppera. Ci trzej politycy zdecydowanie dystansują pod względem liczby negatywnych wskazań wszystkich pozostałych uwzględnionych w naszym badaniu przedstawicieli sceny politycznej.

Tabela 1. Stosunek do polityków we wrześniu 2007

Politycy	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	IX 2007	zmiana od VIII 2007	IX 2007	zmiana od VIII 2007		
	w procentach					
Z. Religa	62	0	17	0	16	3
A. Kwaśniewski	57	2	25	3	15	1
L. Wałęsa	50	7	27	-3	19	1
D. Tusk	47	0	31	4	16	3
H. Gronkiewicz-Waltz	46	-1	26	4	20	4
Z. Ziobro	46	-12	33	12	12	4
L. Kaczyński	43	5	44	-5	10	0
Z. Gilowska	40	0	29	0	18	8
W. Pawlak	38	3	21	-1	26	9
J. Rokita	38	-1	32	5	20	5
J. Kaczyński	37	2	49	-4	10	1
M. Borowski	35	2	25	2	18	14
B. Komorowski	33	0	19	0	19	20
W. Olejniczak	32	5	30	5	19	14
J. Olszewski	30	*	18	*	23	20
L. Dorn	26	0	41	5	15	12
B. Borusewicz	20	2	12	1	14	45
A. Fotyga	18	0	32	-2	14	28
P. Gosiewski	18	-1	36	0	15	26
A. Lepper	18	-6	67	8	11	1
A. Szczygło	15	2	15	0	18	44
J. Kaczmarek	14	-4	36	22	21	16
R. Giertych	12	-6	74	8	9	2
R. Legutko	8	*	5	*	9	70
S. Łyżwiński	5	*	75	*	7	10
P. Woźniak	4	0	4	-1	10	76

Pominięto „trudno powiedzieć”

* W sierpniu 2007 brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	2006								2007								
	VI	VII	VIII	IX	X ₁	X ₂	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach																
M. Borowski	33	30	36	34	35	31	30	39	34	35	38	36	37	35	30	33	35
B. Borusewicz	15	13	17	15	16	12	16	13	17	16	17	17	18	18	14	18	20
L. Dorn	20	22	25	22	20	20	21	20	20	27	26	26	28	26	25	26	26
A. Fotyga	-	7	9	8	11	8	-	10	11	12	10	12	15	14	16	18	18
R. Giertych	22	22	24	21	20	21	31	24	26	24	22	19	22	18	18	18	12
Z. Gilowska	35	43	-	-	41	38	35	39	37	43	40	38	39	39	36	40	40
P. Gosiewski	10	14	18	15	-	-	-	-	15	18	14	16	17	18	19	19	18
H. Gronkiewicz-Waltz	39	39	41	40	41	41	32	49	50	47	48	45	46	46	40	47	46
J. Kaczmarek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	17	-	-	18	14
J. Kaczyński	37	37	42	36	32	31	33	36	39	41	33	36	36	34	33	35	37
L. Kaczyński	43	43	46	38	36	34	37	39	42	43	35	38	38	37	35	38	43
B. Komorowski	26	27	30	28	31	26	26	29	29	32	33	33	35	33	29	33	33
A. Kwaśniewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56	58	53	52	55	57
R. Legutko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
A. Lepper	37	38	43	40	32	32	36	28	22	33	25	30	32	31	31	24	18
S. Łyżwiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
W. Olejniczak	31	28	31	32	32	28	28	33	27	29	33	32	27	27	28	27	32
J. Olszewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
W. Pawlak	34	30	32	33	39	36	34	39	37	36	35	35	35	32	31	35	38
Z. Religa	63	61	68	63	62	60	60	64	60	60	57	61	56	57	61	62	62
J. Rokita	36	34	43	37	40	37	34	35	40	43	43	38	41	40	37	39	38
A. Szczygło	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	13	15
D. Tusk	51	45	53	49	51	51	49	50	46	46	48	47	49	48	41	47	47
L. Wałęsa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	39	43	50
P. Woźniak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4
Z. Ziobro	57	56	62	59	52	53	59	59	62	66	60	58	57	55	54	58	46

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	2006								2007								
	VI	VII	VIII	IX	X ₁	X ₂	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach																
M. Borowski	27	31	29	26	27	28	26	23	27	24	20	25	22	25	28	23	25
B. Borusewicz	12	10	11	12	12	13	12	12	9	11	11	11	10	10	14	11	12
L. Dorn	33	28	29	31	33	33	29	31	32	30	29	30	34	37	38	36	41
A. Fotyga	-	6	11	18	16	19	-	19	20	23	30	30	27	34	34	34	32
R. Giertych	58	58	60	60	63	62	51	61	57	59	62	67	59	67	67	66	74
Z. Gilowska	27	23	-	-	26	29	29	27	30	30	28	29	26	29	31	29	29
P. Gosiewski	23	21	28	27	-	-	-	-	31	31	35	33	32	36	35	36	36
H. Gronkiewicz-Waltz	31	30	28	29	27	27	29	24	22	26	25	24	24	23	28	22	26
J. Kaczmarek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	12	10	-	-	14	36
J. Kaczyński	44	42	41	46	53	50	47	47	43	46	51	47	45	49	52	53	49
L. Kaczyński	40	38	39	43	50	48	44	44	41	44	50	45	44	48	50	49	44
B. Komorowski	17	18	19	18	18	21	17	13	17	20	17	14	13	15	18	19	19
A. Kwaśniewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	21	27	26	22	25
R. Legutko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
A. Lepper	47	44	40	42	54	49	47	52	64	53	58	53	49	52	51	59	67
S. Łyżwiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75
W. Olejniczak	21	22	22	22	24	25	21	21	27	20	22	24	24	26	29	25	30
J. Olszewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
W. Pawlak	25	25	28	27	23	26	22	19	22	23	23	23	21	23	28	22	21
Z. Religa	15	16	14	13	15	15	14	14	17	21	21	15	18	20	15	17	17
J. Rokita	35	36	31	32	33	35	34	35	27	31	29	28	25	28	32	27	32
A. Szczygło	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	15	15
D. Tusk	29	32	26	28	28	30	26	27	32	30	31	27	26	27	33	27	31
L. Wałęsa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	31	30	27
P. Woźniak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	4
Z. Ziobro	17	16	14	15	22	20	16	16	16	12	18	18	20	24	22	21	33

Z nieufnością znacznie mniejszej, niemniej jednak również dość dużej części społeczeństwa spotykają się najważniejsze osoby w państwie. Premierowi Jarosławowi Kaczyńskiemu nie ufa prawie połowa badanych (49%), ponad dwie piąte nie ma zaufania do prezydenta Lecha Kaczyńskiego (44%) oraz marszałka Sejmu Ludwika Dorna (41%). Nieufność ponad jednej trzeciej pytanym budzą także Przemysław Gosiewski oraz były szef MSWiA Janusz Kaczmarek (po 36%). Około jednej trzeciej ankietowanych nie ufa Zbigniewowi Ziobrze, Janowi Rokicie, Annie Fotydze oraz Donaldowi Tuskowi.

Politykami, których notowania w okresie poprzedzającym wrześniowy sondaż dość znacznie się poprawiły, są były i obecny prezydent – Lech Wałęsa oraz Lech Kaczyński. W stosunku do sierpnia odsetek badanych darzących zaufaniem Lecha Wałęsę wzrósł o 7 punktów, nieznacznie zmalał też odsetek osób, które mu nie ufają (o 3 punkty). W nieco mniejszym stopniu na zaufaniu społecznym zyskał prezydent Lech Kaczyński (wzrost deklaracji zaufania o 5 punktów), zarazem jednak wyraźnie ubyło osób, u których budzi on nieufność (także o 5 punktów). Nieco lepsze niż w sierpniu są również obecne notowania Jarosława Kaczyńskiego. Korzystna zmiana w ocenach premiera wyraża się jednak nie tyle we wzroście zaufania (o 2 punkty procentowe – różnica w granicach błędu pomiaru), ile w niewielkim spadku nieufności (o 4 punkty). Ponadto na zaufaniu społecznym minimalnie zyskał lider PSL Waldemar Pawlak – obecnie ufa mu o 3 punkty procentowe badanych więcej niż przed miesiącem.

Politykiem postrzeganym wyraźnie bardziej kontrowersyjnie niż miesiąc temu jest szef SLD Wojciech Olejniczak. Wprawdzie w porównaniu z sierpniem zaufanie do niego dość znacznie wzrosło (o 5 punktów procentowych), jednak o tyle samo zwiększyła się grupa osób, które mu nie ufają.

Poza tymi wyjątkami początek września przyniósł jednak głównie pogorszenie notowań polityków, w tym przede wszystkim bardzo wyraźny spadek zaufania do głównych bohaterów ostatnich wydarzeń. W stosunku do sierpnia zdecydowanie pogorszyły się notowania ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry. Zaufanie do niego zmalało aż o 12 punktów procentowych i o tyle samo punktów wzrosła w stosunku do niego nieufność. Znacznie gorzej niż dotychczas wypada też bilans ocen byłego szefa MSWiA Janusza Kaczmarka. Jednak inaczej niż w przypadku Zbigniewa Ziobry zmiany te trudno byłoby określić jako utratę społecznego zaufania. Jeszcze miesiąc temu Janusz Kaczmarek był bowiem postacią stosunkowo mało znaną szerokiej publiczności – jego nazwisko nic nie mówiło prawie połowie pytanym (49%). Dopiero wydarzenia ostatnich tygodni, w tym, jak

się wydaje, przede wszystkim spektakularna prezentacja zgromadzonych przez prokuraturę dowodów przeciwko niemu, przyniosły ogromny wzrost znajomości tego polityka (o 33 punkty procentowe) i jednocześnie lawinowy wzrost odsetka ocen negatywnych. Od początku sierpnia nieufność w stosunku do Janusza Kaczmarska wzrosła aż o 22 punkty. W relatywnie niewielkim stopniu ubyło natomiast osób mających zaufanie do byłego szefa MSWiA (o 4 punkty).

Znacznie gorsze od sierpniowych są także obecne notowania byłych wicepremierów i zarazem szefów ugrupowań do niedawna współrządzących z PiS – Andrzeja Leppera oraz Romana Giertycha. Politycy ci wyraźnie stracili na zaufaniu społecznym (po 6 punktów procentowych), znacznie częściej też niż przed miesiącem oceniani są negatywnie (wzrost deklaracji nieufności po 8 punktów).

Początek września okazał się również niezbyt korzystny dla liderów głównej partii opozycyjnej – PO: Donalda Tuska, Hanny Gronkiewicz-Waltz oraz Jana Rokity. Zmiany w ich ocenach są jednak nieporównywalnie mniejsze niż te odnotowane wyżej. Nie zmieniła się znacząco liczba badanych mających zaufanie do tych polityków, przybyło natomiast osób deklarujących w stosunku do nich nieufność. Więcej ankietowanych niż w sierpniu nie ufa obecnie Janowi Rokicie (o 5 punktów procentowych) oraz Donaldowi Tuskowi i Hannie Gronkiewicz-Waltz (po 4 punkty). W podobnym stopniu jak liderzy PO stracił w ocenie badanych marszałek Sejmu Ludwik Dorn (wzrost nieufności o 5 punktów).

ŚREDNIE OCEN

W naszych sondażach badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty można określić z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Przedstawiane były łączne odsetki respondentów wyrażających zaufanie (wskazania punktów od +1 do +5), obojętność (0) lub nieufność (od -1 do -5) do poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznaności. Prezentowane dane odnosiły się do ogółu ankietowanych. Natomiast średnia ocen, obliczana z pominięciem osób nieznanających poszczególnych polityków, jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę nastawień do nich zarówno pozytywnych, jak i negatywnych.

Najwyższą średnią ocen, podobnie jak w ubiegłych miesiącach, uzyskał Zbigniew Religa (1,19). Drugie miejsce wśród najlepiej odbieranych polityków przypadło Aleksandrowi Kwaśniewskiemu (0,88). Na trzeciej pozycji, jednak ze znaczną już stratą do pierwszych dwóch polityków, plasuje się Lech Wałęsa (0,47). Minimalnie niższą średnią ocen niż były prezydent ma Hanna Gronkiewicz-Waltz (0,45). Pozytywne oceny dość wyraźnie przeważają jeszcze w społecznym odbiorze Bronisława Komorowskiego (0,35), Jana Olszewskiego (0,31), Waldemara Pawlaka (0,29), Bogdana Borusewicza i Zbigniewa Ziobry (średnia ocen po 0,27 punktu) oraz, w nieco mniejszym stopniu, Donalda Tuska (0,20). Pozostali politycy odbierani są już zdecydowanie kontrowersyjnie, jeśli nie jednoznacznie negatywnie. Średnią bliską wartości „0”, a więc wskazującą na niemal całkowite równoważenie się pozytywnych i negatywnych ocen uzyskali: minister edukacji Ryszard Legutko (0,12), minister finansów Zyta Gilowska (0,07), szef SdPi Marek Borowski (0,05) oraz lider PO Jan Rokita (-0,02).

Listę najgorzej odbieranych polityków, z rekordowo niską średnią ocen, otwiera w tym miesiącu eksparlamentarzysta Samoobrony Stanisław Łyżwiński. Średnia ocen tego polityka jest najniższa z rejestrowanych w naszych badaniach i wynosi -3,62 punktu. Znacznie lepiej, niemniej jednak również zdecydowanie niekorzystnie (-2,72) wypada bilans ocen Romana Giertycha, który od wielu miesięcy niezmiennie zajmował pierwsze miejsce wśród najbardziej jednoznacznie negatywnie postrzeganych przedstawicieli sceny politycznej. Do ścisłej czołówki tego rankingu tradycyjnie już zalicza się również Andrzej Lepper (średnia ocen -2,18). Krytycyzm zdecydowanie dominuje także, choć już nie w tak dużym stopniu, w ocenach Przemysława Gosiewskiego (-1,26), Janusza Kaczmara (-1,19) oraz szefowej dyplomacji Anny Fotygi (-1,07). Tylko trochę lepiej odbierany jest marszałek Sejmu Ludwik Dorn (-0,93). Negatywne nastawienie wyraźnie przeważa także w społecznym wizerunku premiera Jarosława Kaczyńskiego (-0,79). Znacznie lepszy, niemniej jednak również ujemny, jest bilans ocen prezydenta Lecha Kaczyńskiego (średnia -0,40).

Odnotowane wyżej korzystne zmiany w liczbie deklaracji zaufania i nieufności w nieco większym stopniu zaważyły na całościowej ocenie prezydenta Lecha Kaczyńskiego niż Lecha Wałęsy. Obecny i były prezydent są w tym miesiącu jedynymi politykami, w przypadku których – analizując istotność zmian średnich ocen – można mówić o znaczącej poprawie notowań.

RYS. 1. ŚREDNIE OCEN POLITYKÓW WE WRZEŚNIU 2007

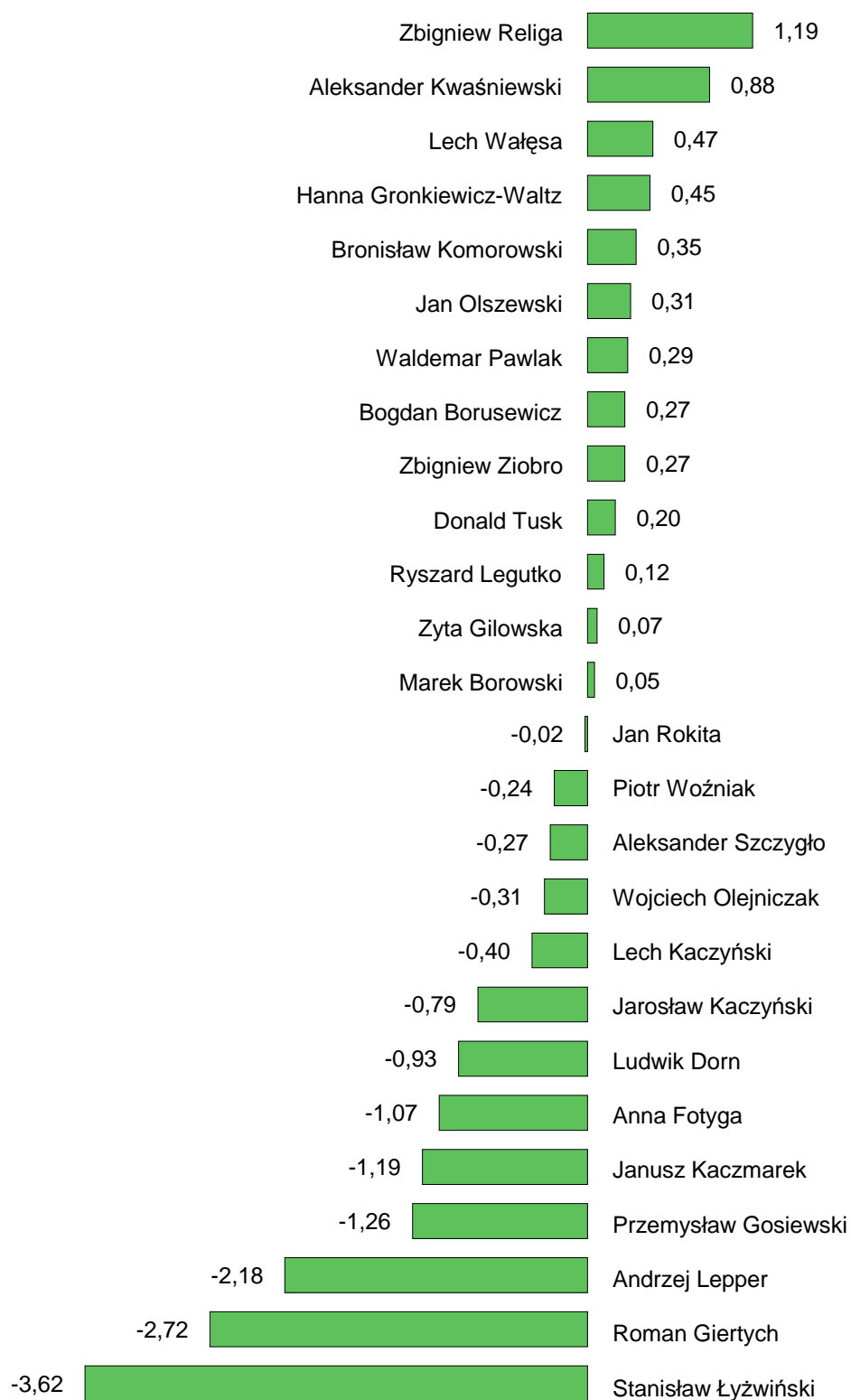

Tabela 4. Zmiany średniej ocen

Politycy (uszeregowanie według kierunku i wielkości zmian)	VIII 2007	IX 2007	Różnica
L. Kaczyński	-0,73	-0,40	0,33 *
L. Wałęsa	0,19	0,47	0,28 *
J. Kaczyński	-0,99	-0,79	0,20
P. Woźniak	-0,44	-0,24	0,20
A. Fotyga	-1,20	-1,07	0,13
A. Szczygło	-0,37	-0,27	0,10
W. Pawlak	0,27	0,29	0,02
A. Kwaśniewski	0,88	0,88	0,00
B. Komorowski	0,36	0,35	-0,01
W. Olejniczak	-0,26	-0,31	-0,05
B. Borusewicz	0,35	0,27	-0,08
Z. Religa	1,27	1,19	-0,08
Z. Gilowska	0,17	0,07	-0,10
D. Tusk	0,33	0,20	-0,13
M. Borowski	0,22	0,05	-0,17
P. Gosiewski	-1,06	-1,26	-0,20
J. Rokita	0,18	-0,02	-0,20
H. Gronkiewicz-Waltz	0,68	0,45	-0,23
L. Dorn	-0,68	-0,93	-0,25
R. Giertych	-2,30	-2,72	-0,42 *
A. Lepper	-1,68	-2,18	-0,50 *
Z. Ziobro	1,24	0,27	-0,97 *
J. Kaczmarek	0,11	-1,19	-1,30 *

* Różnica średnich ocen istotna statystycznie na poziomie 0,05

Z porównania obecnych średnich ocen z uzyskanymi w ubiegłym miesiącu wynika, że dla przedstawicieli sceny politycznej nie był to okres zbyt korzystny. Liczniejszą grupę stanowią politycy, którzy w ocenie badanych stracili, choć na ogół w niewielkim stopniu, niż ci, których notowania choćby nieznacznie się poprawiły. W kilku przypadkach niekorzystne zmiany w ocenach mają też bardzo silne natężenie. W szczególności dotyczy to Janusza Kaczmarka, którego wizerunek w ciągu miesiąca poprzedzającego sondaż drastycznie się pogorszył. Średnia ocen tego polityka zmalała o 1,30 punktu. W ocenie badanych bardzo dużo stracił (spadek wartości średniej o 0,97 punktu) także szef resortu sprawiedliwości Zbigniew Ziobro. Relatywnie spore jest też pogorszenie ocen Andrzeja Leppera i Romana Giertycha (spadek wartości średnich odpowiednio o 0,50 i 0,42 punktu).

Ostatni miesiąc przyniósł spore zmiany w rankingu zaufania do polityków. Wyraźnie spadło zaufanie do tych, którzy w ostatnich wydarzeniach politycznych odegrali pierwszoplanową rolę, w tym przede wszystkim do jednego z dotychczasowych liderów rankingu zaufania Zbigniewa Ziobry. W oczach Polaków stracili także szefowie obu partii tworzących do niedawna koalicję rządową z PiS, a obecnie będący z tym ugrupowaniem w głębokim konflikcie – Andrzej Lepper i Roman Giertych. Rozpad koalicji i publicznie stawiane PiS-owi zarzuty nie spowodowały jednak poprawy notowań polityków opozycyjnych – nieco stracili, a nie zyskali liderzy PO: Donald Tusk, Hanna Gronkiewicz-Waltz oraz Jan Rokita. Jedynymi politykami, których notowania w ciągu ostatniego miesiąca się poprawiły, są obecny i były prezydent – Lech Kaczyński oraz Lech Wałęsa, a także, choć już raczej w niewielkim stopniu, premier Jarosław Kaczyński oraz Waldemar Pawlak.

Najlepiej odbieranymi politykami, o czym świadczą średnie ocen, są Zbigniew Religa i Aleksander Kwaśniewski, a także Lech Wałęsa i Hanna Gronkiewicz-Waltz. Pozytywne opinie przeważają również w ocenie Bronisława Komorowskiego, Jana Olszewskiego, Waldemara Pawlaka, Bogdana Borusewicza, Zbigniewa Ziobry i Donalda Tuska. Natomiast najgorzej postrzeganymi politykami są Stanisław Łyżwiński, Roman Giertych i Andrzej Lepper. Dużo częściej z nieufnością niż zaufaniem spotykają się: Przemysław Gosiewski, Janusz Kaczmarek, Anna Fotyga i Ludwik Dorn. Negatywne nastawienie wyraźnie przeważa także w społecznym wizerunku premiera Jarosława Kaczyńskiego, ujemny jest również bilans ocen prezydenta Lecha Kaczyńskiego.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

A N E K S

Tabela 1. Stosunek do **Bogdana Borusewicza**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	12	14	20	45	9	840
Płeć						
Mężczyźni	14	15	24	37	9	398
Kobiety	10	13	16	53	8	442
Wiek						
18-24 lat	6	14	9	64	7	120
25-34	11	16	13	51	9	153
35-44	13	18	18	43	8	136
45-54	11	14	29	39	7	156
55-64	18	14	24	33	11	119
65 lat i więcej	14	9	24	44	10	156
Miejsce zamieszkania						
Wieś	10	11	17	50	11	317
Miasto do 20 tys.	16	11	21	45	7	119
20-100 tys.	17	14	16	47	7	158
101-500 tys.	12	18	20	41	9	134
501 tys. i więcej mieszk.	8	20	32	38	4	112
Wykształcenie						
Podstawowe	14	10	15	51	9	226
Zasadnicze zawodowe	15	11	21	43	10	218
Średnie	10	15	18	49	9	279
Wyższe	10	24	31	30	6	117
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	7	25	38	21	9	68
Prac. umysł. niż. szczebla	11	14	26	43	7	79
Pracownicy fiz. - umysł.	7	14	13	61	6	58
Robotnicy wykwalifikowani	15	12	13	49	11	89
Robotnicy niewykwalifik.	15	21	13	41	11	42
Rolnicy	7	11	27	47	9	45
Pracujący na własny rach.	14	17	22	37	9	25
Bierni zawodowo						
Renciści	17	12	20	48	4	52
Emeryci	15	8	24	43	10	208
Uczniowie i studenci	9	14	8	58	11	62
Bezrobotni	11	20	16	47	6	73
Gospodynie domowe i inni	14	15	7	57	7	39
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	10	24	26	33	6	114
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	11	13	18	50	7	70
sekt. pryw. poza rolnict.	10	14	16	49	11	174
prywatnym gosp. rolnym	9	9	27	48	6	44
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	6	16	19	52	7	59
301-500	12	22	4	51	11	96
501-900	17	9	19	45	9	196
901-1200	10	10	30	40	10	102
Powyżej 1200 zł	8	14	35	40	3	83
Ocena własnych war. mater.						
Złe	13	13	14	52	7	201
Średnie	13	11	23	42	11	375
Dobre	10	18	20	45	7	264
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	8	23	18	43	7	57
Raz w tygodniu	16	11	21	44	8	421
1-2 razy w miesiącu	6	16	17	51	9	122
Kilka razy w roku	8	14	22	46	10	152
W ogóle nie uczestniczy	12	19	16	46	7	87
Poglądy polityczne						
Lewica	11	16	26	40	8	132
Centrum	14	16	16	49	5	222
Prawica	16	12	30	35	7	258
Trudno powiedzieć	7	13	8	57	15	228

Tabela 2. Stosunek do Ludwika Dorna

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	41	15	26	12	7	840
Płeć						
Mężczyźni	43	16	28	7	5	397
Kobiety	38	13	24	16	8	443
Wiek						
18-24 lat	36	21	17	21	6	120
25-34	46	18	22	10	5	153
35-44	41	14	27	11	8	135
45-54	45	13	30	3	8	156
55-64	41	9	33	9	8	119
65 lat i więcej	34	13	28	19	6	157
Miejsce zamieszkania						
Wieś	31	16	29	16	9	317
Miasto do 20 tys.	43	12	24	14	7	120
20-100 tys.	48	13	24	11	5	157
101-500 tys.	48	15	24	8	6	134
501 tys. i więcej mieszk.	47	17	29	6	2	112
Wykształcenie						
Podstawowe	35	12	24	20	10	226
Zasadnicze zawodowe	35	16	32	10	7	218
Średnie	45	15	23	11	6	280
Wyższe	52	16	29	2	0	116
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	58	9	27	4	3	68
Prac. umysł. niż. szczebla	51	13	26	3	6	79
Pracownicy fiz. - umysł.	37	27	23	10	3	58
Robotnicy wykwalifikowani	47	19	23	5	6	89
Robotnicy niewykwalifik.	40	11	27	13	10	42
Rolnicy	29	12	40	15	4	45
Pracujący na własny rach.	40	19	17	15	9	25
Bierni zawodowo						
Renciści	39	10	23	19	9	52
Emeryci	35	13	31	16	6	209
Uczniowie i studenci	35	22	16	17	9	62
Bezrobotni	47	9	24	9	11	73
Gospodynie domowe i inni	29	15	24	23	8	39
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	47	16	27	6	4	114
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	46	10	30	6	9	70
sekt. pryw. poza rolnict.	46	19	22	8	5	174
prywatnym gosp. rolnym	30	13	38	15	4	44
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	19	16	34	18	12	59
301-500	44	10	23	11	12	96
501-900	44	14	28	10	5	195
901-1200	52	8	23	10	7	103
Powyżej 1200 zł	45	21	30	2	2	83
Ocena własnych war. mater.						
Złe	39	12	21	17	11	201
Średnie	42	16	25	10	7	376
Dobre	39	14	31	11	4	263
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	27	21	29	14	9	57
Raz w tygodniu	38	14	30	11	6	421
1-2 razy w miesiącu	39	17	22	14	8	122
Kilka razy w roku	47	9	23	13	8	152
W ogóle nie uczestniczy	51	18	17	8	5	87
Poglądy polityczne						
Lewica	71	10	11	5	2	132
Centrum	43	19	20	13	5	222
Prawica	32	13	46	5	5	258
Trudno powiedzieć	30	15	19	23	13	228

Tabela 3. Stosunek do Romana Giertycha

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	74	9	12	2	3	840
Płeć						
Mężczyźni	75	8	13	1	2	398
Kobiety	73	9	11	3	5	442
Wiek						
18-24 lat	84	6	7	2	2	120
25-34	76	10	11	1	3	153
35-44	76	7	12	1	4	136
45-54	76	8	15	1	0	156
55-64	74	9	11	3	3	119
65 lat i więcej	62	10	14	7	7	156
Miejsce zamieszkania						
Wieś	65	10	17	4	5	317
Miasto do 20 tys.	75	6	14	3	2	119
20-100 tys.	80	8	8	1	2	158
101-500 tys.	83	8	6	1	3	134
501 tys. i więcej mieszk.	81	9	8	0	2	112
Wykształcenie						
Podstawowe	64	9	14	7	6	225
Zasadnicze zawodowe	68	9	19	0	3	218
Średnie	82	7	7	1	3	280
Wyższe	85	9	6	0	0	117
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	85	4	9	0	2	68
Prac. umysł. niż. szczebla	81	10	7	1	2	79
Pracownicy fiz. - umysł.	89	2	5	0	4	58
Robotnicy wykwalifikowani	79	10	11	0	0	89
Robotnicy niewykwalifik.	63	18	10	0	9	42
Rolnicy	66	2	31	0	0	45
Pracujący na własny rach.	74	6	12	5	3	25
Bierni zawodowo						
Renciści	56	10	13	12	9	52
Emeryci	66	11	14	4	5	208
Uczniowie i studenci	87	6	4	3	0	62
Bezrobotni	82	5	12	0	2	73
Gospodynie domowe i inni	63	18	14	3	2	39
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	78	12	8	1	2	114
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	76	11	10	2	2	70
sekt. pryw. poza rolnict.	83	5	8	0	3	174
prywatnym gosp. rolnym	69	2	29	0	0	44
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	75	9	16	0	0	59
301-500	72	12	10	0	6	96
501-900	74	8	13	2	3	196
901-1200	77	8	11	2	3	103
Powyżej 1200 zł	87	3	7	0	3	82
Ocena własnych war. mater.						
Złe	71	10	12	4	3	201
Średnie	71	8	14	2	4	376
Dobre	81	8	8	1	2	263
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	60	16	13	2	9	57
Raz w tygodniu	74	8	13	2	3	422
1-2 razy w miesiącu	78	5	14	1	2	122
Kilka razy w roku	76	7	10	4	3	151
W ogóle nie uczestniczy	75	11	7	3	3	87
Poglądy polityczne						
Lewica	85	3	12	0	1	132
Centrum	78	9	11	0	2	222
Prawica	80	6	12	1	1	258
Trudno powiedzieć	57	13	12	8	10	228

Tabela 4. Stosunek do Zyty Gilowskiej

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	18	40	8	5	841
Płeć						
Mężczyźni	29	21	40	5	5	398
Kobiety	28	17	40	10	6	443
Wiek						
18-24 lat	35	22	27	10	6	120
25-34	36	21	36	2	5	153
35-44	28	16	42	9	5	136
45-54	32	25	40	2	1	156
55-64	23	9	53	8	6	119
65 lat i więcej	18	17	41	16	8	157
Miejsce zamieszkania						
Wieś	25	22	33	11	9	317
Miasto do 20 tys.	39	15	35	7	4	120
20-100 tys.	27	15	50	6	2	158
101-500 tys.	34	17	39	3	7	134
501 tys. i więcej mieszk.	25	19	50	5	1	112
Wykształcenie						
Podstawowe	26	16	32	17	9	226
Zasadnicze zawodowe	30	21	42	4	4	218
Średnie	31	19	40	5	5	280
Wyższe	28	18	52	2	0	117
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	20	24	49	4	3	68
Prac. umysł. niż. szczebla	32	13	48	3	4	79
Pracownicy fiz. - umysł.	41	25	26	0	7	58
Robotnicy wykwalifikowani	36	30	31	1	2	89
Robotnicy niewykwalifik.	23	26	32	9	10	42
Rolnicy	26	14	46	8	6	45
Pracujący na własny rach.	32	20	40	5	3	25
Bierni zawodowo						
Renciści	25	13	36	21	6	52
Emeryci	21	15	45	12	7	209
Uczniowie i studenci	39	16	31	11	2	62
Bezrobotni	36	15	36	3	9	73
Gospodynie domowe i inni	25	15	51	10	0	39
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	25	24	45	3	3	114
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	29	19	43	5	3	70
sekt. pryw. poza rolnict.	33	24	34	3	6	174
prywatnym gosp. rolnym	32	13	40	8	6	44
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	34	15	35	13	3	59
301-500	36	17	33	3	10	96
501-900	30	14	44	7	5	196
901-1200	24	17	47	6	5	103
Powyżej 1200 zł	28	15	53	3	2	83
Ocena własnych war. mater.						
Złe	30	18	33	10	9	201
Średnie	28	19	40	8	5	376
Dobre	28	18	46	5	3	264
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	25	19	40	7	8	57
Raz w tygodniu	28	16	44	7	5	422
1-2 razy w miesiącu	23	22	36	11	8	122
Kilka razy w roku	33	18	34	9	7	152
W ogóle nie uczestniczy	35	24	34	6	1	87
Poglądy polityczne						
Lewica	37	17	41	1	4	132
Centrum	33	20	38	6	3	222
Prawica	22	18	55	3	2	259
Trudno powiedzieć	28	18	24	17	13	228

Tabela 5. Stosunek do **Janusza Kaczmarka**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	36	21	14	16	13	840
Płeć						
Mężczyźni	40	23	17	9	11	397
Kobiety	33	18	13	21	15	443
Wiek						
18-24 lat	25	29	15	19	12	120
25-34	36	24	9	17	14	153
35-44	37	22	14	17	9	135
45-54	41	21	19	8	12	156
55-64	46	17	14	9	13	119
65 lat i więcej	32	12	16	22	18	157
Miejsce zamieszkania						
Wieś	30	19	13	21	16	317
Miasto do 20 tys.	40	18	17	13	13	120
20-100 tys.	42	16	17	14	11	157
101-500 tys.	37	24	13	13	13	134
501 tys. i więcej mieszk.	40	32	14	7	7	112
Wykształcenie						
Podstawowe	31	13	15	23	19	226
Zasadnicze zawodowe	38	18	19	16	9	218
Średnie	35	26	13	13	14	280
Wyższe	48	29	10	6	7	116
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	41	31	10	6	12	68
Prac. umysł. niż. szczebla	34	36	14	4	12	79
Pracownicy fiz. - umysł.	41	24	8	18	10	58
Robotnicy wykwalifikowani	36	20	18	17	9	89
Robotnicy niewykwalifik.	20	31	12	17	20	42
Rolnicy	34	14	25	20	7	45
Pracujący na własny rach.	27	38	13	12	9	25
Bierni zawodowo						
Renciści	22	8	23	26	20	52
Emeryci	37	12	16	19	15	209
Uczniowie i studenci	32	28	14	15	12	62
Bezrobotni	54	10	7	12	17	73
Gospodynie domowe i inni	41	21	13	16	9	39
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	33	33	15	11	7	114
spółce właścicieli	46	17	13	15	9	70
prywatnych i państwa	31	30	13	12	15	174
sekt. pryw. poza rolnict.	34	18	27	16	4	44
prywatnym gosp. rolnym						
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	26	25	13	24	12	59
301-500	31	24	14	14	17	96
501-900	42	14	15	14	16	195
901-1200	43	23	12	12	11	103
Powyżej 1200 zł	39	34	13	6	7	83
Ocena własnych war. mater.						
Złe	31	17	12	18	21	201
Średnie	36	19	18	15	13	376
Dobre	41	26	11	15	7	263
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	34	23	19	15	9	57
Raz w tygodniu	40	17	15	14	14	421
1-2 razy w miesiącu	30	21	16	18	15	122
Kilka razy w roku	34	24	11	19	12	152
W ogóle nie uczestniczy	33	29	13	12	14	87
Poglądy polityczne						
Lewica	28	29	23	10	10	132
Centrum	32	26	17	17	9	222
Prawica	52	14	14	8	12	258
Trudno powiedzieć	27	18	8	26	21	228

Tabela 6. Stosunek do Jarosława Kaczyńskiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	49	10	37	1	3	841
Płeć						
Mężczyźni	50	10	38	1	2	398
Kobiety	48	10	37	1	4	443
Wiek						
18-24 lat	66	12	21	0	1	120
25-34	52	8	38	1	2	153
35-44	53	11	33	1	4	136
45-54	48	14	36	0	2	156
55-64	44	9	43	2	2	119
65 lat i więcej	35	7	50	1	7	157
Miejsce zamieszkania						
Wieś	39	13	42	1	4	317
Miasto do 20 tys.	63	5	29	0	2	120
20-100 tys.	45	10	40	1	3	158
101-500 tys.	58	8	32	0	2	134
501 tys. i więcej mieszk.	56	8	35	0	1	112
Wykształcenie						
Podstawowe	40	11	41	2	6	226
Zasadnicze zawodowe	40	9	49	0	1	218
Średnie	54	12	31	0	3	280
Wyższe	72	5	23	0	0	117
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	71	4	23	0	2	68
Prac. umysł. niż. szczebla	67	8	22	0	2	79
Pracownicy fiz. - umysł.	55	15	30	0	0	58
Robotnicy wykwalifikowani	48	9	42	0	0	89
Robotnicy niewykwalifik.	40	18	33	0	9	42
Rolnicy	31	11	56	0	2	45
Pracujący na własny rach.	43	12	37	5	3	25
Bierni zawodowo						
Renciści	32	8	46	6	8	52
Emeryci	35	9	51	1	5	209
Uczniowie i studenci	67	13	20	0	0	62
Bezrobotni	63	9	26	0	2	73
Gospodynie domowe i inni	40	17	40	0	3	39
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	60	8	31	0	2	114
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	55	8	34	2	2	70
sekt. pryw. poza rolnict.	53	13	32	0	3	174
prywatnym gosp. rolnym	29	11	60	0	0	44
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	48	12	38	1	0	59
301-500	47	11	39	0	2	96
501-900	42	11	43	0	3	196
901-1200	54	2	42	0	3	103
Powyżej 1200 zł	58	6	34	0	1	83
Ocena własnych war. mater.						
Złe	50	10	34	2	4	201
Średnie	47	11	40	0	3	376
Dobre	51	9	37	0	2	264
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	34	19	43	0	3	57
Raz w tygodniu	42	11	45	1	2	422
1-2 razy w miesiącu	52	8	35	1	3	122
Kilka razy w roku	63	10	21	1	4	152
W ogóle nie uczestniczy	64	5	27	1	2	87
Poglądy polityczne						
Lewica	85	6	8	0	1	132
Centrum	54	10	35	0	1	222
Prawica	27	8	64	0	0	259
Trudno powiedzieć	47	15	26	3	9	228

Tabela 7. Stosunek do **Lecha Kaczyńskiego**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	44	10	43	0	3	841
Płeć						
Mężczyźni	46	10	42	0	2	398
Kobiety	42	10	44	0	3	443
Wiek						
18-24 lat	61	10	28	0	1	120
25-34	50	10	39	0	2	153
35-44	48	13	36	0	3	136
45-54	39	15	45	0	1	156
55-64	39	7	50	2	2	119
65 lat i więcej	30	5	58	0	7	157
Miejsce zamieszkania						
Wieś	35	13	49	1	3	317
Miasto do 20 tys.	62	4	31	0	2	120
20-100 tys.	36	13	47	1	3	158
101-500 tys.	52	7	39	0	2	134
501 tys. i więcej mieszk.	50	9	40	0	1	112
Wykształcenie						
Podstawowe	37	10	47	1	5	226
Zasadnicze zawodowe	34	11	54	0	1	218
Średnie	50	11	36	0	3	280
Wyższe	61	6	33	0	0	117
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	68	4	27	0	2	68
Prac. umysł. niż. szczebla	60	7	31	0	2	79
Pracownicy fiz. - umysł.	51	16	33	0	0	58
Robotnicy wykwalifikowani	44	12	44	0	0	89
Robotnicy niewykwalifik.	38	21	35	0	6	42
Rolnicy	20	13	67	0	0	45
Pracujący na własny rach.	45	10	43	0	3	25
Bierni zawodowo						
Renciści	35	5	48	5	8	52
Emeryci	30	7	58	0	4	209
Uczniowie i studenci	61	10	30	0	0	62
Bezrobotni	55	11	32	0	2	73
Gospodynie domowe i inni	31	18	48	0	3	39
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	52	7	39	0	2	114
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	55	7	36	0	2	70
sekt. pryw. poza rolnict.	48	15	35	0	2	174
prywatnym gosp. rolnym	18	11	71	0	0	44
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	43	14	43	0	0	59
301-500	45	9	44	0	2	96
501-900	39	10	48	0	3	196
901-1200	48	4	46	0	3	103
Powyżej 1200 zł	54	6	38	0	2	83
Ocena własnych war. mater.						
Złe	45	10	41	1	3	201
Średnie	40	11	46	0	3	376
Dobre	48	8	41	0	2	264
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	32	14	52	0	2	57
Raz w tygodniu	34	11	53	0	2	422
1-2 razy w miesiącu	51	8	39	0	2	122
Kilka razy w roku	61	9	25	0	4	152
W ogóle nie uczestniczy	60	8	29	1	2	87
Poglądy polityczne						
Lewica	75	6	18	0	2	132
Centrum	49	11	40	0	1	222
Prawica	25	6	70	0	0	259
Trudno powiedzieć	43	17	31	1	8	228

Tabela 8. Stosunek do **Andrzeja Leppera**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	67	11	18	1	3	841
Płeć						
Mężczyźni	66	12	20	1	2	398
Kobiety	67	11	18	1	4	443
Wiek						
18-24 lat	68	12	19	0	1	120
25-34	68	16	13	0	3	153
35-44	72	9	17	0	2	136
45-54	67	9	22	0	2	156
55-64	71	9	14	2	4	119
65 lat i więcej	56	12	24	2	6	157
Miejsce zamieszkania						
Wieś	54	11	28	1	5	317
Miasto do 20 tys.	79	9	10	1	1	120
20-100 tys.	65	14	17	1	3	158
101-500 tys.	77	9	11	0	3	134
501 tys. i więcej mieszk.	77	11	11	0	1	112
Wykształcenie						
Podstawowe	56	7	28	3	6	226
Zasadnicze zawodowe	58	15	25	0	2	218
Średnie	73	12	12	0	3	280
Wyższe	87	10	3	0	0	117
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	86	7	6	0	2	68
Prac. umysł. niż. szczebla	79	9	9	1	3	79
Pracownicy fiz. - umysł.	64	14	22	0	0	58
Robotnicy wykwalifikowani	61	11	25	0	2	89
Robotnicy niewykwalifik.	59	22	11	0	7	42
Rolnicy	58	11	31	0	0	45
Pracujący na własny rach.	60	14	26	0	0	25
Bierni zawodowo						
Renciści	59	2	27	5	7	52
Emeryci	63	13	18	2	5	209
Uczniowie i studenci	76	9	15	0	0	62
Bezrobotni	71	9	18	0	2	73
Gospodynie domowe i inni	54	16	25	0	5	39
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	74	11	12	1	2	114
spółce właścicieli	66	13	19	0	2	70
prywatnych i państwa	69	13	15	0	2	174
sekt. pryw. poza rolnict.	60	13	27	0	0	44
prywatnym gosp. rolnym						
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	64	12	21	0	3	59
301-500	60	16	21	0	3	96
501-900	68	8	19	1	4	196
901-1200	73	10	14	1	2	103
Powyżej 1200 zł	78	11	9	0	3	83
Ocena własnych war. mater.						
Złe	57	14	24	2	4	201
Średnie	68	10	18	1	3	376
Dobre	72	11	15	0	2	264
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	62	11	21	1	5	57
Raz w tygodniu	68	11	17	0	3	422
1-2 razy w miesiącu	61	13	21	1	5	122
Kilka razy w roku	65	11	20	2	2	152
W ogóle nie uczestniczy	71	8	16	1	3	87
Poglądy polityczne						
Lewica	77	10	13	0	0	132
Centrum	63	11	24	0	1	222
Prawica	77	8	13	0	2	259
Trudno powiedzieć	52	15	22	3	8	228

Tabela 9. Stosunek do Zbigniewa Religi

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	16	62	3	2	841
Płeć						
Mężczyźni	17	15	62	4	2	398
Kobiety	17	16	61	3	3	443
Wiek						
18-24 lat	23	24	44	8	1	120
25-34	14	17	63	2	3	153
35-44	17	14	65	3	1	136
45-54	23	15	62	0	0	156
55-64	13	10	69	4	4	119
65 lat i więcej	13	13	64	5	5	157
Miejsce zamieszkania						
Wieś	16	14	61	5	3	317
Miasto do 20 tys.	23	20	51	4	2	120
20-100 tys.	16	13	64	4	3	158
101-500 tys.	18	16	63	2	1	134
501 tys. i więcej mieszk.	14	16	69	0	1	112
Wykształcenie						
Podstawowe	18	12	57	7	5	226
Zasadnicze zawodowe	19	14	63	3	0	218
Średnie	17	18	60	2	2	280
Wyższe	14	16	69	0	1	117
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	16	7	74	0	3	68
Prac. umysł. niż. szczebla	19	21	58	0	3	79
Pracownicy fiz. - umysł.	12	21	61	6	0	58
Robotnicy wykwalifikowani	27	15	57	2	0	89
Robotnicy niewykwalifik.	5	16	73	4	2	42
Rolnicy	19	10	68	3	0	45
Pracujący na własny rach.	17	25	53	5	0	25
Bierni zawodowo						
Renciści	14	16	53	13	4	52
Emeryci	13	13	66	3	5	209
Uczniowie i studenci	31	22	41	6	0	62
Bezrobotni	23	15	60	0	2	73
Gospodynie domowe i inni	11	16	65	6	2	39
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	19	14	66	0	2	114
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	20	13	64	2	2	70
sekt. pryw. poza rolnict.	16	19	60	4	1	174
prywatnym gosp. rolnym	14	13	70	3	0	44
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	18	14	66	1	0	59
301-500	23	13	60	1	2	96
501-900	17	20	57	2	4	196
901-1200	18	12	67	0	2	103
Powyżej 1200 zł	13	13	73	0	1	83
Ocena własnych war. mater.						
Złe	20	14	57	5	4	201
Średnie	15	16	63	3	2	376
Dobre	18	16	62	3	1	264
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	14	15	65	2	4	57
Raz w tygodniu	18	16	62	2	2	422
1-2 razy w miesiącu	14	18	58	6	4	122
Kilka razy w roku	20	12	61	5	2	152
W ogóle nie uczestniczy	16	18	60	4	1	87
Poglądy polityczne						
Lewica	19	19	61	1	1	132
Centrum	25	14	58	3	0	222
Prawica	10	13	76	0	1	259
Trudno powiedzieć	17	18	49	9	7	228

Tabela 10. Stosunek do Zbigniewa Ziobry

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	33	12	46	4	6	841
Płeć						
Mężczyźni	36	10	47	3	5	398
Kobiety	29	15	44	5	7	443
Wiek						
18-24 lat	44	19	28	5	3	120
25-34	38	14	39	1	7	153
35-44	30	14	48	2	6	136
45-54	32	10	51	1	6	156
55-64	29	10	52	4	5	119
65 lat i więcej	23	10	52	9	6	157
Miejsce zamieszkania						
Wieś	22	12	52	5	7	317
Miasto do 20 tys.	39	12	38	4	8	120
20-100 tys.	35	10	46	4	4	158
101-500 tys.	44	10	42	1	4	134
501 tys. i więcej mieszk.	38	20	37	2	3	112
Wykształcenie						
Podstawowe	29	6	48	9	8	226
Zasadnicze zawodowe	23	12	56	2	7	218
Średnie	37	17	39	2	5	280
Wyższe	45	15	39	0	1	117
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	47	14	34	0	5	68
Prac. umysł. niż. szczebla	54	11	29	0	6	79
Pracownicy fiz. - umysł.	34	18	48	0	0	58
Robotnicy wykwalifikowani	37	12	44	2	5	89
Robotnicy niewykwalifik.	37	21	29	0	14	42
Rolnicy	12	13	67	2	6	45
Pracujący na własny rach.	29	18	42	5	7	25
Bierni zawodowo						
Renciści	21	4	49	11	14	52
Emeryci	21	10	57	7	6	209
Uczniowie i studenci	51	20	23	6	0	62
Bezrobotni	33	6	53	2	7	73
Gospodynie domowe i inni	21	17	51	6	5	39
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	39	14	42	0	4	114
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	38	10	45	2	6	70
sekt. pryw. poza rolnict.	42	17	34	2	5	174
prywatnym gosp. rolnym	15	10	64	2	8	44
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	19	19	52	5	4	59
301-500	29	10	55	0	6	96
501-900	29	10	49	3	7	196
901-1200	38	12	42	2	6	103
Powyżej 1200 zł	47	11	40	1	1	83
Ocena własnych war. mater.						
Złe	26	12	48	7	7	201
Średnie	35	12	45	3	5	376
Dobre	35	13	45	2	5	264
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	26	14	50	2	8	57
Raz w tygodniu	27	12	53	3	5	422
1-2 razy w miesiącu	37	16	36	6	5	122
Kilka razy w roku	40	11	37	5	7	152
W ogóle nie uczestniczy	43	13	34	3	7	87
Poglądy polityczne						
Lewica	62	9	26	1	3	132
Centrum	37	13	43	1	5	222
Prawica	21	9	67	1	1	259
Trudno powiedzieć	24	17	35	10	13	228